

Het is winter: waar blijven die sneeuw, dat ijs en die kou? Liefhebbers zijn het wachten beu

WAGENINGEN/ ARNHEM - Veel winterliefhebbers kijken al maandenlang tandenknarsend naar buiten. Geen pak sneeuw, geen ijs. Het heeft gevolgen voor bedrijven, ijsclubs én voor de populariteit van het schaatsen. „Maar dat gesomber vind ik helemaal niets. Dit is wat het is.”

Albert Heller 18-02-20, 19:32 Laatste update: 23:08

Het kon misschien net een paar uur, maar het is hem vorige winter nog gelukt. Edward Jacobs uit Wageningen kon heel even langlaufen op de Veluwe. Hij denkt er met weemoed aan terug, want deze winter lijkt het er helemaal niet van te komen. „Dit is een winter van niets” zegt de Wageningse voorzitter van Troll Nordic Sports, de skivereniging op de Veluwe.

Ik heb vaak vanuit mijn huis op de ski's kunnen stappen. Dat zit er nu niet in

Edward Jacobs, langlaufer

En niet alleen in Nederland is het kommer en kwel, merkt hij „Ik ga elk jaar naar Fins Lapland. Daar hoorde ik mensen uit Helsinki al klagen dat zij niet meer in hun directe omgeving op de ski's kunnen stappen en ook naar Lapland moeten.

Jacobs baalt van de zachte winter. „Dat doet me zeker iets. Vooral nu de sport zelf wel populairder lijkt te worden. Ik heb vaak vanuit mijn huis op de ski's kunnen stappen. Dat zit er nu niet in. Op het moment dat we hier de afgelopen jaren wel een tocht konden organiseren, worden we platgebeld. En wil iedereen ski's huren.”

‘Schaatsconditie op peil houden’

Ook verderop in Wageningen is er enig verdriet in om de zachte winter. Wageninger Leffert Oldekamp schaatste de barre Elfstedentocht van 1963 uit en heeft in de winter de rol van ijsmeester op de Wageningse nevengeul.

„Maar ik ben niet somber. Ik houd de schaatsen scherp. Het komt wel weer. Ja, het klimaat verandert, maar dat betekent niet dat we niet meer kunnen schaatsten. Ik adviseer iedereen de schaatsconditie gewoon op peil te houden.”

Ijsdagen en koudegolven

Het is de laatste jaren zeker geen feest voor liefhebbers van kou en sneeuw. Waar Nederland historisch gezien gemiddeld zeven ijsdagen (de hele dag vorst) kent halen

we dat al jaren niet meer. Deze winter hebben we nog 0 ijsdagen gehad. In 2019 waren dit er 2, in 2018 1, in 2017 5 en in 2016 weer 0.

Een koudegolf, de tegenhanger van een hittegolf is nog zeldzamer. De laatste keer dat er minimaal 5 ijsdagen op rij te noteren waren was in 2012. De koudegolf daarvoor was in de winter van 1996/1997, het jaar van de laatste Elfstedentocht. Ter vergelijking, alleen in de laatste zomer waren er al twee hittegolven.

‘Mopperen heeft geen zin’

Dat is dan ook wat kunstenaar Robbert Kamphuis, ook uit Wageningen, doet. Hij houdt naar eigen zeggen zielsveel van schaatsen op natuurijs en wordt daar helemaal gelukkig van, maar hij weigert somber te worden als het deze winter niet lukt.

We moeten niet gaan jammeren als we minder natuurijs hebben. Het is onze eigen schuld

Robbert Kamphuis, kunstenaar

Schaatser Robbert Kamphuis wacht op het ijs in de Wageningse uiterwaarden © Foto Raphael Drent

„We hebben er met ons gedrag zelf de hand in dat de temperaturen stijgen en dan moeten we niet gaan jammeren als we daardoor in Nederland minder natuurijs hebben. Onze eigen schuld en de hoogste tijd om ons gedrag te veranderen. Laten we er verder maar gewoon het beste van maken en als het warmer wordt dan kunnen we weer andere leuke dingen buiten doen. Bovendien kunnen we ook nog schaatsen op kunstijsbanen.”

Maar niet elke schaatser houdt echter de conditie op peil, vertelt Jacco van der velden van schaatsclub Thialf in Arnhem. „Het aantal leden neemt toch wel iets terug. Ook het aantal mensen dat actief schaatst neemt wat af. „We trainen iedere twee weken in Nijmegen en er wordt getraind in Deventer.”

Ondanks dat hij pessimistisch is over de toekomst van het schaatsen, houdt hij ook hoop. „Klimaatverandering kan er immers ook toe leiden dat dat sommige winters strenger worden.”

Geen ijs = geen inkomsten

Voor de club zelf betekent is dit jaar een tegenvaller. Geen inkomsten van het schaatsen. „Een jaar kunnen we het nog wel hebben, maar we zijn wel actief bezig om mensen betrokken te houden bij de vereniging. Die leden zijn toch nodig om deze baan te behouden.”

Dat geldt voor meer banen, bevestigt Rieks Poelman, voorzitter van de natuurijs-afdeling van schaatsbond KNSB. „Tachtig procent van de ijsclubs hebben alleen een kantine bij een stuk ondergelopen land. Die kunnen alleen maar geld verdienen met schaatsen. En als er geen ijs is, gaan de kosten voor de baten uit.”

‘Niet langs de deuren’

Echte grote problemen zijn er nog niets bij ijsclubs in de regio, stelt Poelman. „In het noorden en het oosten van het land is de laatste jaren nog wel eens geschaatst. Bij sommige clubs in het westen al acht jaar niet meer. En je kunt als club nu niet langs de deur gaan met de vraag of ze lid willen worden van de ijsbaan.”

Ook Poelman merkt dat het enthousiasme voor het schaatsen afneemt met het zachte weer. „De mensen die houden van natuurijs gaan echt niet zomaar naar een klein baantje op het dorpsplein. De massa komt pas op gang als er natuurijs is. Maar we moeten ook niet somberen hé. Die hele strenge winter komt op deze manier ook steeds dichterbij.”

Met weemoed terugdenken aan die barre Elfstedentocht

Terugdenken aan strenge winters betekent voor veel Gelderlanders terugdenken aan de Elfstedentocht. Dat geldt ook voor Martin de Jongh uit Rheden die niet kan wachten tot er weer een periode van vorst aankomt. „Ons verlangen gaat vooral terug naar de Elfstedentochten in 1985, 1986 en 1997. De vlag hangt klaar om de volgende Elfstedentocht te verwelkomen”, zegt de man uit Rheden.

De foto's van onder meer de doortocht in Bartlehiem in 1997 heeft hij nog. „Ik herinner me vooral de kou van 1985. De schaatsers die voorbij kwamen met enorme ijsbaarden en kapotte gezichten. Nee wij zijn geen Friezen, maar enorme fans! We houden enorm van de steeds zeldzamere winter.”

Matthias, Maceo en Manasse willen graag met een sleetje van de dijken af. © Foto Raphael Drent